za samoobrazovanje
Rilten
uciteljneznalica.org
društvena pitanja

Imenovati TO ratom

PLANSKI HAOS

PRIMER života pod pretnjom iseljenja koji danas predstavljamo, jasno pokazuje da kreatori propisa o izvršenju nisu imali ni najmanju želju da uvedu red u dužničko-poverilačke odnose. Naprotiv, Mirjanina drama je posledica haosa stvorenog sa jasnim ciljem da pogoduje prevarantima i nasilnicima.

Beogradska omladinska akcija (BOA) je jedna od grupa koje učestvuju u radu Združene akcije Krov nad glavom, i organizuju solidarne akcije protiv izbacivanja ljudi na ulicu. Šta im se sve mota po glavi dok stoje nasuprot policijskom kordonu? Prenosimo zapažanje aktiviste BOA-e Dušana Dudukovića o Beogradu kakvog ne želi.

Učitelj neznalica

ŽIVOT POD OPSADOM MIRJANA

Krajem januara mnogi mediji su izvestili o iseljenju žene sa Mirijeva koje je obustavljeno nakon što je žena zapretila samoubistvom. Detalji slučaja koje smo mogli pročitati u kratkim novinskim tekstovima bude jezu, jer jasno govore da se u sistemu u kom živimo isto može desiti bilo kome od nas: žena iz Mirijeva je još jedna od žrtava „duple prodaje" stanova, stan iz kog je izbacuju je uredno otplatila i uknjižila, iseljenje je do sada pokušamo čak sedam puta za dve godine... O ženi je objavljeno samo da se zove Mirjana. Potražili smo je i zamolili da objasni kako se našla pod pretnjom iseljenja i kako živi pod opsadom.

M: Kada sam kupila ovaj stan, za koji se posle ispostavilo da je sporan, u trenutku moje kupovine advokatica je sve proveravala i stan je bio potpuno čist, bez ikakve zabeležbe i bez ikakvog tereta. Posle dve godine stanovanja u tom stanu pojavljuje se žena ispod moje terase i pita me jesam li ja u tom stanu, ja joj kažem da jesam, i ona kaže da samo hoće da proveri , pita me kako se prezivam i kaže mi da ja živim u njenom stanu. Ja joj kažem da sam uknjiženi vlasnik i pitam je kako je to moguće. Kaže ona: „Videćete uskoro." I stvarno, par meseci posle toga, to je bilo 2012. godine, dolazi policija da me obavesti da je ročište zakazano za mesec dana i da će doći izvršitelji. Pitala sam ih koga iseljavaju, oni kažu: „Dejana Ivanovića." Ja im kažem da tu ne živi nikakav Dejan Ivanović i da sam ja vlasnik. I to smo uspeli da odložimo kada su došli izvršitelji i onda sam ja Prvom sudu podnela tužbu i protiv čoveka od kojeg sam kupila stan, on je bio prethodni vlasnik uknjižen, i protiv te žene, Olivere Popović, koja ima neku presudu Višeg suda u odnosu na tog Dejana Ivanovića, koji nikada nije bio vlasnik tog stana. Nikad Prvi osnovni sud nije doneo rešenje da mene iseljava. Iseljavaju me bez rešenja. Oni u stvari iseljavaju Dejana Ivanovića, koji nikad nije bio vlasnik. Malo čudna priča, ali eto...

Šta da vam kažem, trpim torturu pune dve godine. Na svaka dva meseca izvršitelji dolaze, a ja se borim da odlažem ne bi li krenula parnica koju sam pokrenula. Znači, kako predam za privremenu meru da se zaustavi to izvršenje, da ja mogu na parnici da dokažem svoje vlasništvo, tako predmet završi na Višem sudu i oni su kao sud dužni u osam dana da donesu odluku o privremenoj meri. Na sudu ostaje po 4-5 meseci, i onda se vrati, samo odbiju kao neosnovan. I tako pune dve godine. Znači, ovo je sedmo izvršenje, koje sam jedva odložila. U toku prošlog izvršenja preminuo mi je otac. Od stresa. Izbacivali su faktički čoveka koji je bio polupokretan, imao je 80 godina i Parkinsonovu bolest. I dalje se radi izvršenje, ja sam dobila presudu, ta se žena nije htela pojavljivati u postupku gde sam je ja tužila, i ja sam dobila pravosnažnu presudu da sam isključivi nosilac prava svojine na stanu broj 7. Pri tome, ta žena traži stan koji ima 27 kvadrata, a moj ima 37. Znači, taj neki Dejan Ivanović, koji je njoj uzeo novac dok zgrada nije postojala, neku kaparu od 750.000 dinara, nikada nije napravio tu zgradu, pojavljuje se taj čovek od kojeg sam ja kupila stan, dobio upotrebnu građevinsku dozvolu, sazidao zgradu, a tom Dejanu Ivanoviću je prethodno to sve poništeno, i građevinska i upotrebna dozvola. Dakle, taj čovek je prevarant, koji je uzimao kapare dok zgrada nije postojala. I ona je njega tužila i dobila. Oni ništa ne proveravaju, ja im odnesem podatke da sam od drugog čoveka kupila, da ja nemam veze s tim Dejanom Ivanovićem, ali ja sam za sud nevidljiva. Oni rade dalje izvršenje tog Višeg suda, a na onom istom Prvom sudu na kom sam dobila presudu da sam ja isključivi nosilac prava svojine, oni me izbacuju. I na dan izvršenja nemaju dokument da iseljavaju mene.

Znači, to stanje traje već skoro šest godina?

Da, agonija traje od 2012. godine kada se pojavila ta žena, zatim dolazi policija, najavljuju se izvršitelji, ja izvršnoj sudiji tadašnjoj, Radici Petković, koja je radila izvršenje, odnesem dokumentaciju i odem sa advokatom i ona kaže meni: „Ja sam vas uputila na parnicu", a ja je pitam kako me može uporedo uputiti na parnicu i izbacivati iz stana. Niko nije osporio ovaj moj ugovor, ja sam vlasnik, vodim se u katastru. Znači, da bi me neko izbacio, valjda mora da ospori to moje pravo i taj ugovor . I kome god odem i kažem da mene iseljavaju, svi kažu da to nije moguće. Izvršitelji dolaze, a da ne poseduju nijedan dokument od Prvog suda da mene iseljavaju. Jednostavno, u nalogu piše: „Osloboditi stan od lica i stvari protiv Dejana Ivanovića", koji se nigde ne vodi, nema nijedan dokument ni u katastru, ni bilo gde. Proveravala sam i infostan da li se nekada vodio na njega, uopšte ne postoji Dejan Ivanović.

A policija? Kako se oni ponašaju kada dođu na iseljenje?

Policija stoji sa strane, kažu da su tu da zaštite izvršitelje, da ih neko ne dira. Oni kažu da sve vide, ali ne mogu tu ništa, sud traži da izađu na teren i oni to ne mogu da odbiju. Ja i kad sam u policiju odnela papir, čovek gleda i ne veruje. Kaže da je pred penzijom, a da mu se nikad nije desilo da izbacuje vlasnika na ulicu. Obratila sam se i Ministarstvu pravde i predsedniku suda i kabinetu Aleksandra Vučića. Iz kabineta Vučićevog su zatražili odgovor preko Ministarstva pravde od Prvog osnovnog suda, a odgovor nisu dobili. O čemu se tu radi, ja ne znam... Evo, ovo je sad drugi put, juče mi je stigao dopis iz Ministarstva da su opet zatražili odgovor, sad od nove predsednice... Uglavnom, i kad daju odgovor oni kažu da je sudija nezavistan i da oni ne mogu da utiču na rad sudije. Znači, jedan sudija ako je primio neki mito, on sprovodi iseljenja i niko protiv toga ne može ništa da uradi.

Kada je bilo to poslednje iseljenje?

Sada, 30. januara. Došli su bez rešenja opet i kad su počeli da obijaju vrata , ja sam morala da se popnem na terasu... Sve sam im predočila, da sam vlasnik, da sam taj stan kupila jer je moja majka izgorela u fabrici „Sport" i dobila naknadu štete, jer je od toga preminula. I od tog novca sam kupila stan, a ja sam na birou i preko Centra za socijalni rad primam 8.000 dinara, i od toga živim, a izbacuju me na ulicu.

Kako komšiluk reaguje na ta izvršenja?

Imam apsolutnu podršku komšiluka. Izađu svi i protestuju, ali ne mogu oni ništa. Prethodni put kad su bili izvršitelji komšije su pokušavale, pošto sam ja završila u bolnici, od stresa, imala sam jake bolove u stomaku, posle se ispostavilo da imam dva čira, a komšije su tada polile vrata i prag benzinom i onda izvršitelji ni sam komandir policije nisu hteli da izvrše, jer znaju celu situaciju ... A sad sam morala da se penjem na terasu...

Jesu li svaki put bila najavljena iseljenja?

Da, svaki put su najavljena , ali pretpostavljam da pošto vide da ne mogu da izvrše iseljenje jer sve to radim, da će sledeći put možda da dođu i nenajavljeno. Poslednji put je bila žena i iz pregovaračkog tima i ja sam joj objasnila situaciju i zamolila sam da im traži rešenje. Ja ne želim ničije da uzmem, nisam ni u čijem posedu. I onda je žena otišla i tražila rešenje da mene iseljavaju, a oni nisu imali i ona je rekla da neće tu ništa da potpiše, jer iseljavaju nekoga a nemaju sudski nalog da iseljavaju tu osobu. Iseljavaju nekog ko ne postoji.

Ja sam se obratila svima, nema više kome nisam. Kontaktirala sam Divnu Arsić iz Kabineta Aleksandra Vučića, ona mi je rekla da oni ne mogu ni da useljavaju ni da iseljavaju nikog.

Jako je teško, prvo sam dovela neke kerove u stan, pa su morali da zovu veterinu da ih odvedu pa je zbog toga odloženo, onda je jednom odloženo, taj pretposlednji put, kada su stavili benzin na vrata. Uništili su me i fizički i psihički.

Da li je zakazano novo iseljenje?

Nije, sad će biti verovatno za mesec dana, ali trenutno je predmet kod sudije i biće kod predsednice Suda da vidimo šta će da odgovori ona. I odmah posle toga verovatno će da stigne dopis da ona ne može da utiče na rad samostalnog sudije, i posle toga ide predmet kod izvršitelja i oni od tog dana za mesec i po dana zakažu izvršenje. I tako u krug. To smo već ove prošli.

S kim živite u stanu? Imate li dece?

Sama sad živim, nema dece. Živim kao socijalni slučaj. Uknjižena sam, pošteno sam platila, imam svu dokumentaciju, dobila pravosnažnu presudu da sam vlasnik tog stana, rešenje od suda ne postoji da me iseljava i zbog čega... Dve godine ne kreće parnica, menjaju se sudije, pa mi sudija zakaže za četiri meseca da se upozna s predmetom, onda predmet ode na Viši sud pa ga vrate posle pet meseci, pa ona onda opet nema slobodan termin... I tako dve godine. I sad parnicu imam zakazanu 14. mart. Pa će tada da kažu da donesem originale, pa će opet da zakažu za četiri meseca. A u toku svega toga će dva puta da dođu da me iseljavaju. Pokušala sam privremenu meru da se zaustavi to iseljenje dok se ne dokaže ko je vlasnik. Onda smo tražili da se zapečati stan, da ja izađem, ali da ne uđe niko drugi dok se ne završi parnica. Ni od kog nema nikakvog odgovora.

Jeste li razgovarali sa nekim od izvršitelja?

Jesam, oni su meni rekli da moraju da rade ono što im sud kaže. Tako mi je čovek rekao da sve vidi i sve zna, da se borim svim sredstvima, da je on tu samo da izvršava njihove naredbe. Policija isto tako reaguje, kaže čovek pitanje je i kako bi on odreagovao da mu neko tako dođe da ga iseljava. Oni su tu samo da zaštite izvršitelja, kažu da neće da reaguju osim ako njih neko ne dira, ali moraju da prisustvuju izvršenju. Svi su u čudu i svi kažu kako to nije moguće, ali eto, sve je moguće.

Kakav je vaš život sad? Plašite li se da izađete iz stana, da će doći možda dok niste tu?

Pa, da, to nije život... Ne idem nigde, živim na bromazepamima, bensedinima, tresu mi se ruke, jurim advokate, novca nemam. Očekujem svakog dana kad će da mi dođu na prepad u pet ujutro, ili tako nešto, dok spavam da mi razbiju vrata i da me izbace, jer su pored mene izbacili ženu, samohranu majku, sa maloletnim detetom. U našoj zgradi je bilo još spornih stanova, dva su se rešila ne znam kako, a ova žena što je izbačena nije bila uknjižena. Njoj je isto pozlilo, ušla je hitna pomoć, a za njima su na prevaru ušli izvršitelji i izbacili je na ulicu. To se desilo prošle godine.

Jeste li u kontaktu s tom ženom?

Jesam, ona se vratila da živi u Požegu kod svoje majke. Jednostavno su je šikanirali i izbacili. Ona je imala ugovor da je platila stan, ali su došli na prevaru, ušli iza hitne pomoći i izbacili je na ulicu sa detetom. A taj što je uzimao te kapare, on se ne pojavljuje nigde. Ima advokata koji ga zastupa. Prevario je sve te ljude i mi svi ispaštamo. Njega nisu ni uhapsili niti mogu da ga nađu, tog Dejana Ivanovića... Ja nisam od njega ni kupila stan niti imam išta sa njim. Ja sam kupila od uknjiženog vlasnika, od čoveka koji je sazidao zgradu. I zamislite sad to, kupite stan od uknjiženog vlasnika i vi se uknjižite, i dođe neko treći ko ima samo ugovor o poklonu i ti treba njemu da uručiš ključeve i da izađeš i stana.

Dakle, sada je neki status kvo? Vi čekate sledeće izvršenje?

Čekam izvršenje i parnicu. Koji dan posle parnice biće izvršenje. Ništa ne odlaže to izvršenje. Meni bi značila privremena mera ili da se zapečati stan. Ja sam tu ženu tužila i dobila presudu, ali njoj nije u intersu da dođe na suđenje nego da me izbaci. Nju godinu i više sud traži i juri. Tužiću celu državu, i sudiju i sve. Sve imam pečate gde sam se obraćala – i Vučiću, i Ministarstvu pravde, koje je sedam puta tražilo odgovor, ali odgovora nema. Ko stoji iza toga i šta se ovde radi, ne znam... Rekla sam, treba izgleda da padne žrtva da bi se nekome nešto dokazalo, da skočim sa terase svog stana da bi neko odreagovao. Ovako niko ne može da stane sudiji na put.

Kako se zove sudija?

Prva je bila Radica Petković pa je ona otišla da radi druge neke parnice, a onda je došao sudija Vasilije Seratlić. A moj advokat kaže za presudu koju je doneo taj viši sud da je sudija koja je donela tu presudu samo jednu rečenicu upisala kako ne treba, i zbog te jedne rečenice mene izbacuju na ulicu. Rečenica je takva da može da se protumači drugačije, i zbog toga joj niko ne može da stane na put i tako je to doneto i to je pravosnažno i oni sada to guraju, niko ne čita, samo pogledaju, aha, pravosnažno, dobro, radi izvršenje... Meni svi kažu da ću ja jednog dana to dokazati... Ali šta ću ja do tad? Gde da budem? Na ulici? Zbog toga što oni neće da daju privremenu meru... Dve godine ne može da počne parnica od njihovog razvlačenja.

Razgovor vodio Zoran Dimitrijević

„GRAD KRANOVA" NA ŠTETU GRAĐANA

Beograd, grad na čije se ulice ovih dana sve učestalije izbacuju njegovi stanari, u svom posedu ima toliko neiskorišćenog stambenog prostora da bi čak i to pitanje stanovanja mogao vrlo lako da reši. Međutim, iako to ne čini i prostor ostavlja da zjapi neupotrebljen, vrlo neplanski, dozvoljava raznim privatnim investitorima da grade dodatan stambeni prostor. Na osnovu toga, gradski čelnici dali su sebi za pravo da Beograd nazovu ,,gradom kranova". I zaista, na mnogim mestima mogu se primetiti kranovi, ali oni ne stoje samo nad gradilištima stambenih zgrada. Ta druga gradilišta privukla su moju pažnju i podstakla me da svoja zapažanja i iznesem.

MNOGI od nas mladih, što na svom primeru, što na primerima svoje okoline, osećamo sve veće finansijske probleme. Mnogi paralelno sa studiranjem obavljaju različite poslove, mnogi odustaju od studija zbog nedostatka novca i često su prisiljeni da radeći slabo plaćene poslove izdržavaju i ostale članove porodice, a gotovo da nema onih koji preko leta ne pokušavaju da pronađu bilo kakvo zaposlenje, što preko omladinskih zadruga, što na svoju ruku. Oni koji završe fakultete u sličnim su situacijama, jer slobodnih, adekvatnih radnih mesta nema dovoljno. S obzirom na sve ovo, uviđamo da su retki oni koji imaju luksuz da dane provode u kupovini u tržnim centrima, a uprkos tome, tržnih centara je u Beogradu sve više i redovno nam se najavljuju novi. Neumereni konzumerizam i kupovinu silnih stvari koje nam zapravo nisu potrebne, ovog puta ostavićemo po strani. Ovog puta, pokušaćemo da razumemo za koga i zbog čega se grade svi ti objekti.

Tržni centar ,,Rajićeva", na uglu Knez Mihajlove i Rajićeve, možda je primer koji izaziva najviše reakcija. Ta građevina (koja je pregradila čitavu Rajićevu ulicu!) ni po čemu se ne uklapa u ambijent najpoznatije beogradske ulice. Na stranu to što je Knez Mihajlova i sama poznata po velikom broju prodavnica, butika i kafića, ovaj tržni centar, koji poput čudovišta svojim kracima bukvalno proždire okolne zgrade, pa tako i gradsku biblioteku, nije smeo da se nađe među zdanjima koja su od istorijskog značaja za naš narod. Prosečnom građaninu verovatno nimalo nije jasno kako je iko došao na zamisao da na takvoj lokaciji izgradi takav objekat i kako je dobio dozvolu da uradi tako nešto. Stara jezgra gradova moraju se čuvati, nikako ružiti tržnim centrima bez imalo estetske vrednosti! No, da se ne bismo zadržavali na samo jednom primeru o ovoj temi o kojoj bi se mogle pisati studije, pomenućemo još nekoliko zanimljivosti.

Nije teško verovati u to da niko od nas, da ima prilike za tako nečim, ne bi pokušao da izgradi čak tri tržna centra na manje od dva kilometra. Naš grad dopušta upravo tako nešto. Tik pored Gazele, u okviru gradilišta ,,Beograda na vodi", udareni su temelji za ,,najveći tržni centar na Balkanu". S obzirom da će prema najavama ovaj biti najveći u regionu, odaje se utisak da je novi ,,šoping mol" najavljen u okviru projekta ,,Skyline Belgrade", u Ulici Kneza Miloša, na mestu bivšeg Saveznog MUP-a, potpuni višak. Međutim, i pored toga, samo malo dalje, na zelenoj površini kod Autokomande, može se uočiti tabla gde se najavljuje izgradnja novog, ,,Delta Planet" tržnog centra. Kako ćemo stići da kupujemo u svima njima, možda ovog puta postaje još manje bitno od pitanja kako ćemo uspeti da preživimo dodatne gužve na i oko Autokomande koja je i ovako preopterećena automobilskim saobraćajem. S obzirom da naš grad samo podstiče takvu vrstu prevoza redovnom izgradnjom novih parkinga, čestim ignorisanjem biciklista i nedovoljnim ulaganjima u, ionako po mnogim kriterijumima nepristupačan, javni prevoz, ni ovo pitanje verovatno neće biti prevaziđeno.

Možda je još zanimljiviji fenomen dizanja tržnih centara na mestima nekadašnjih državnih (društvenih) fabričkih pogona. U Radničkoj ulici, na mestu nekadašnjeg ,,Minela", gradi se ,,Ada Mol", ,,Big Fešn" na Karaburmi (inače radnim danima gotovo prazan), zauzeo je mesto ,,Sporta", a ,,Kapitol Park" izgrađen je tamo gde se nekada nalazio rakovički ,,Rekord". Mestima koja su namenjena ubrzanoj potrošnji našeg novca, sakrivamo mesta na kojima se naš novac nekada stvarao. Tuđi proizvodi koje bi trebalo da kupujemo, zauzeli su mesta na kojima smo proizvodili svoje. Vrlo je očekivano da za koju godinu čujemo kako nam fale upravo fabrike za proizvodnju onoga što više ne možemo da proizvodimo baš zbog toga što smo pogone zamenili za robne kuće, a onda će se pojaviti strani spasitelj (ili domaći ,,biznismen", svejedno je) čije ćemo poslove i pored njegovih ,,silnih" investiranja, ponovo subvencionisati mi. Da, tako funkioniše ovakav sistem.

Na kraju, ukoliko mi i dalje nemamo novca, ili potrebe, da kupujemo u svim tim tržnim centrima, a njihova izgradnja, kako se da zaključiti, zapravo doprinosi samo našoj šteti, ponovo ostaje nejasno zbog koga se i zbog čega oni i dalje grade? Ukoliko u obzir uzmemo i dosadašnja iskustva sa sličnim ,,nejasnim" pojavama, poput rasturanja i prodaje profitabilnih preduzeća, iseljenja ljudi iz domova po sličnim šablonima, ili raznim tenderima gde su za neke javne poslove određeni uslovi koji odgovaraju samo jednoj zainteresovanoj strani, i ovog puta nameće se neodoljiv zaključak da korist ima samo šačica ljudi. Šačica bogatih i moćnih koji misle da mogu da upravljaju svima nama, a kojoj je krajnje vreme da pokažemo da to ne dozvoljavamo.

Zapamtite, grad pripada svima nama i mi smo ti koji odlučuju o njegovom izgledu, načinu na koji se gradi i razvija i to pravo moramo večito braniti!

Dušan Dudković

Izdavač:
Učitelj neznalica i njegovi komiteti
Uredništvo:
Vahida Ramujkić, Noa Treister, Vladimir Novaković, Ivan Velisavljević, Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenica

donator:
OLOF PALME INTERNATIONAL CENTER
Švedska Sverige

partneri:
UČITELJ NEZNALICA I NJEGOVI KOMITETI
Imenovati TO ratom
Savez za radničko društvo